

Nr 4, december 2012

FROnytt

Medlemstidning för Frivilliga Radioorganisationen

Fingerad konflikt
i Enköping

Ungdomssatsning
i Mälardalen

Vår försvarsminister
tar emot

Första övningen
i egen regi

Ansvarig utgivare

Kent Ahlqvist

Chefredaktör

Daisy Balkin Rung

daisy.balkin@fro.se

0768-532540

Bild & layout

Stephanie Rung

Redaktionen

redaktion@fro.se

Redaktörer

Torbjörn Appelgren

torbjorn.appelgren@fro.se

Lennart Benson

lennart.benson@fro.se

Lillemor Bohlin

lillemor.bohlin@fro.se

Totte Fleischer

totte.fleischer@fro.se

Marie Nedinge

marie.nedinge@fro.se

Sara Nilsson

sara.nilsson@fro.se

Ordfrände

Georg Guldstrand

georg.guldstrand@fro.se

FRO Kansli

fro@fro.se

08-52807730

Tryck

V-tab, Vimmerby, 2011

ISSN-0345-3758

Chefredaktören förbehåller sig
rätten att redigera inkommet
material.

Nästa nummer

Utkommer 15 mars

Manusstopp 20 februari

Omslagsbild

Lars-Erik Hallinder

Innehåll

- 3 Ledare
- 4 Försvarsministern tar emot
- 6 Fingerad konflikt i Enköping
- 8 Vägen från ungdom till hemvärn
- 9 Succé i Härnösand
- 10 Vi-känslan är viktig
- 12 Ungdomsljus i höstmörkret
- 14 Första övningen
- 18 Årets sambands- och IT-konferens
- 19 Studiebesök i Kristianstad
- 20 Debattartikel
- 21 Webbredaktörsutbildning
- 23 Utbildning 2013
- 24 Kunglig guldmedalj

*God jul och
Gott nytt år!*

*önskar
redaktionen*

Struktur, ordning och reda

I förra ledaren nämndes de centrala styrdokument. Dessa är nu remissbehandlade hos förbunden och centralstyrelsen fastställde dem på senaste mötet 8-9 december. Det kan vara på plats att åter förklara begreppet ”styrdokument”. Riksstämman har beslutat om mål för perioden 2013-2017 och följande är vad vi i FRO ska göra och uppnå. De centrala styrdokument innehåller strategier (övergripande viktiga punkter på hur vi ska agera) för att gå mot riksstämmans mål. Det innehåller också centrala mål för mandatperioden. Mål som vi kan mätas emot på kommande riksstämma (2014). Målen kan vara delmål från sådant riksstämman beslutat om men också andra egna mål som den centrala ledningen anser vi måste jobba mot. Strategier och mål ger inriktning för den centrala verksamheten och direktiv på vad förbund måste ta tag i och jobba emot. Vi pekar ut i vilken riktning vi ska gå och ger sedan medel för att genomföra verksamheten. Förbund ska på egna stämmor lägga fram och besluta om egna styrdokument (strategier, mål och verksamhetsplaner) som ska följa de centrala.

Vad som beslutats som strategi är att vi ska stärka vårt varumärke genom att ännu bättre kommunicera våra uppdrag och vår föreningsverksamhet till presumtiva nya medlemmar. Medlemskap ska även innebära ett ökat mervärde för befintliga medlemmar. Vi ska utveckla och etablera analys- och rekryteringsstöd till förbund för att öka medlemsantalet, få till stånd bra föreningsverksamhet samt öka uppfyllnadsgraden i våra uppdrag. Vi ska också fortsätta ge riktat stöd till förbund som har problem och inte fungerar tillfredsställande. Sist men inte minst ska vi anpassa den centrala ledningen till ett minskat organisationsstöd och verksamhetsbidrag. Detta några utav våra utmaningar kommande år!

Summerar jag året som gått så tycker jag mig se ett ökat engagemang på flera håll. Något jag önskade utav tomten förra året! Men jag nöjer mig inte med detta, mer glöd och engagemang önskas under nästa år. Vi

alla måste jobba tillsammans för att nå våra mål! Den centrala ledningen har fortsatt att förbättra processer och delaktigheten har ökat i det operativa ledningsarbetet. Här måste vi dock se upp så vi som förtroendevalda inte gör arbetet som avlönade eller arvoderade medlemmar förväntas göra. Det handlar om att våga tro på att andra kan, vill och levererar. Låta andra få en stimulerande möjlighet att växa som funktionär eller handläggare. Central funktionärer och handläggare växer tyvärr inte på träd.

Avslutningsvis – vi är ett FRO! Vår organisation jobbar med olika uppdrag och verksamheter. Medlemmarna engagerar sig kanske specifikt i en ”box” som är intressant för medlemmen men den ledning som enbart engagerar sig i en ”box” gör fel! Självklart jobbar central- och förbundsledning med allt i enlighet med stadgar och riksstämmans beslut.

Vill tacka alla som på olika sätt bidrar till att FRO är en uppskattad organisation och önska alla en riktigt god jul och gott nytt år!

Georg Guldstrand
Centralstyrelsens ordförande

Bild: Regeringskansliet

Intervju med en morgonpigga försvarsminister

Vad anser försvarsminister Karin Enström om de frivilliga försvarsorganisationerna? Vilken roll ska de spela i framtiden? Och hur förbereds det nya försvarspolitiska inrikesbeslutet? Det var några frågor som FROnytt ställde när vi intervjuade ministern tidigt en måndagsmorgon i oktober.

Text: Daisy Balkin Rung

Det råder full aktivitet vid inpasseringen till försvarsdepartementet denna måndagsmorgon. Klockan är lite över halvnio och personalen visar en efter en upp sina passerkort. FROnytt hämtas av pressekreteraren som serverar gott kaffe. En morgonpigg försvarsminister tar emot.

- De frivilliga försvarsorganisationerna är viktiga av flera skäl. De behövs ännu mer än tidigare, de sprider kunskap och är länken mellan försvaret och övriga Sverige, säger Karin Enström. Ni hjälper Försvarsmakten med rekrytering och uppdragen ni fått. Alltså konkreta betydelser.

-Titta man ur ett ekonomiskt perspektiv, vilket man också måste göra, så är frivilligorganisationernas engagemang oerhört värdefullt och något vi alla ska värna. Medlemmarna tar sin fritid i anspråk för något de starkt tror på. Givetvis ska inte allting göras gratis men ni är en fantastisk tillgång på många vis.

Försvarsministern har en bakgrund som kapten i amfibiekåren. Men är inte själv aktiv i någon frivillig försvarsorganisation. Försvarsministern framhåller vikten av FRO utbildningarna och behovet av organisationen i kriser.

- FRO bidrar med mycket speciella kompetenser inom samband och kommunikation, och kan lösa uppgifter som få andra kan. Behovet av detta kommer dessvärre sannolikt inte att minska i framtiden. Och det är viktigt att vi tar tillvara denna resurs.

I maj tillsatte du en försvarsberedningen. Hur ska de bedriva sitt arbete?

- Efter 2015 kommer det finnas behov av ett nytt försvarspolitiskt inriktningsbeslut. Som en viktig del i detta ska försvarsberedningen under ledning av

Cecilia Widengren, analysera viktigare förändringar i den internationella utvecklingen men även i vårt närområde. De ska redovisa sin bedömning av den säkerhetspolitiska utvecklingen och sammanhängande konsekvenser för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Beredningen är sammansatt med representanter från alla riksdagspartierna. Samt med sakkunniga och experter från både myndigheter och regeringskansliet, säger Karin Enström.

Vad kommer de specifikt titta på?

- Försvarsberedningen ska följa hur säkerhetspolitiska trender och utvecklingen i vår omvärld, inklusive Ryssland, påverkar Sverige och vad detta får för konsekvenser för svensk försvarspolitik. Vad man sedan väljer att lägga fokus är en fråga för beredningen.

Överbefälhavare Sverker Göranson sa i Almedalen i somras att om försvarsanslagen efter 2015 kommer vara status quo så måste man eventuellt lägga ner ett vapenslag? Det är en allvarlig ståndpunkt? Hur ser du på detta?

- Försvarsmakten har ekonomin i balans nu och några år framöver. Vi har ett bra samarbete och vi tittar noga på de ekonomiska förutsättningarna. Samarbetet syftar ytterst till att säkerställa långsiktig balans mellan FM:s ekonomi och verksamhet. Jag värnar om försvarets förmåga och skattebetalarnas pengar. Och att vi får ut det mesta av varje satsad krona, säger försvarsministern. - Vi har ökat anslagen till förbandsverksamheten och även vad gäller materiel för att utveckla Gripenprojektet.

Så är de trettio minuterna tillända och försvarsministern ska till nästa möte. Hon tackar för gott kaffebröd och skyndar iväg

“ Försvarsministern framhåller vikten av FRO utbildningarna och behovet av organisationen i kriser.

Ledningsträning under fingerad konflikt

Text & bild: Marie Nedinge

Temat för årets ledningsträningsövning, LTÖ, för hemvärnets stabspersonal på Ledningsregementet i Enköping var fingerad konflikt i Gestland och Myssland som trappats upp. Hot från olika organisationer hade framförts och i vissa fall verkställts, även mot svensk personal. Henvärnet hade bland annat fått i uppdrag att skydda Nordic Battle Groups avresa mot konflikthärden.

Årets LTÖ sprängde alla gränser. Betydligt fler hemvärnsbataljoner än tidigare år skulle under fyra dagar leva och verka på ledningsregementets område. Redan från start visade det sig att vi nog var väl många för att logistiken skulle fungera någorlunda gnisselfritt. Kvartermästarna fick jobba hårt, både i verkligheten och i spelet. Det gällde att säkra sovplatser för alla och se till att alla fick mat i rimlig tid. Sovplatserna för vår bataljonstab var inte lösta förrän mycket sent första kvällen. Då tvingades vi ändå sprida ut oss över området och sova i överfulla salar tillsammans med andra aktörer – som hade helt andra dygnsscheman än vi. Vårt motspel på kompaninivå under övningen, som helt bestod av folk ur våra egna kompanistaber, fick till och med byta logement fyra gånger under första dygnet. Men vad är väl en LTÖ utan utmaningar? Kvartermästarna utträttade stordåd och till slut rullade allt på.

Det var verkligen roligt att träffa alla FRO:are från stora delar av södra Sverige under den här övningen! Men utmaningen för sambandspersonalen under just den här typen av övning är kanske inte så stor. Av praktiska skäl kan man inte störa eller stänga ner sambandsmedlen särskilt mycket. Tänk om sambandet alltid fungerade lika bra under vanliga hemvärnsövningar ute i verkligheten! När ledningsplutonen upprättat vårt eget datornätverk och sett till att övningens nätverk och sambandsmedel var igång, fanns det inte så mycket annat att göra än att övervaka och stötta.

Självklart användes Ra 180 (av praktiska skäl nätansluten), kryptotelefon, fax och e-post. De som hade egna MGKI fick använda dem för kompanisambandet. Och så fanns givetvis ordonnanser. Eftersom årets LTÖ skulle utspelas i ”realtid”, tog det ibland rätt lång tid innan svar anlände – ordonnansen måste ju (fingerat) hinna åka hela den aktuella sträckan både fram och tillbaka med sitt meddelande.

Varje bataljonsstab fick själva välja hur man lade upp sina ledningslag över dygnet, men man skulle vara igång och kunna verka hela tiden. Min egen bataljon, Hvbat Stockholm med stab och ledningspluton, valde att köra tre ledningslag i sextimmarsskift. Det visade sig fungera bra. Vi har ju övat ganska mycket på det här sättet i våra ledningslag, så bitvis var tempot på inspelen väl långsamma för oss. Det gällde särskilt nattetid.

Alla hjälpte till där det behövdes. När nu personalbefälet i vår bataljonsstab var förhindrat att delta i övningen, ryckte en av våra fordonsförare in på den positionen. Personalfrågor på stabsnivå var nytt för henne, men det dröjde inte länge förrän hon jobbade på som hon inte gjort annat. Fantastiskt!

Övningsledningen hade satt upp mål som bataljonsstaberna skulle uppnå när övningen var slut. För Hvbat Stockholm blev det grönt på alla mål. Härligt! Vi fick även kommentaren att vi nog måste få en större utmaning under nästa övning om två år, för vi hade slagit i taket överallt.

Bild högst upp: Motspelet i form av kompanichefen Calle och en ur övningsledningen planerar under LTÖ-övningen.

Bild längst ner: Personalbefälet Marie, brigadgeneral Roland Ekenberg och sambandsgruppchefen Jonas.

Vägen från signalungdom till hemvärnsman

Text: Totte Fleischer

I slutet av november gjorde jag mitt hemvärnsintro. Det var en kort helg med tilldelning av utrustning, sjukvårdstjänst och skytte med AK4B. Helgen i sig var intressant och rolig. Jag har redan haft grundläggande utbildning i både sjukvård och i skytte från min GU-F (Grundläggande Utbildning Frivillig) som jag gick för ett halvår sedan, så jag kände mig rätt säker på vad som skulle ske under helgen. Många som gjorde hemvärnsintrot var gamla värnpliktare och en del kom precis som jag ifrån en frivillig försvarsorganisation.

Det allra första vi fick göra var att hämta ut vår materiel. Vi gick i stora led tills att man gick därifrån med ett par väskor och en stor sopsäck med materiel. Efter uthämtningen fick vi anpassa vår klädsel så att allesammans var militärt klädda och sedan genomfördes en genomgång på utrustning och ett par tips om skötsel. Första kvällen hade vi ett par timmars sjukvård och dagen efter övade vi ladda/patron ur. Sista dagen övades allt praktiskt med skytte och skarp sjukvård.

Efter att ha gått GU-F, grundkurs i signalering och nyligen en hemvärnsintro känner jag mig väldigt redo för vad som komma skall. Jag märker nu

i efterhand hur mycket man har tagit med sig, både från centrala kurser och från lokal verksamhet. Det har varit högkvalitativ utbildning och väldigt bra instruktörer.

Eftersom jag är så ny har jag inte stött på några hinder förutom ett, och det var när jag kom till en KFÖ (Krigsförbandsövning) och fick veta att hemvärnet kör med svensk signalering. Där stod jag, utbildad på NATO-signalering och bara rört vid den svenska signaleringen. Nu är den svenska signaleringen ingen raketforskning så det är egentligen inget problem men det gjorde mig lite fundersam.

Vägen från att vara signalungdom till att bli hemvärnsman kan ibland vara lite klurig. Det kan vara svårt att veta hur man ska gå tillväga, men egentligen är det rätt enkelt. Det första du måste göra är att gå de utbildningar som krävs, det vill säga, en GU-F, en Grundutbildning Signalist i hemvärnet, och till sist ett hemvärnsintro.

Efter att du har gått grundkursen får du ta tag i ditt förbund där du bor så kan du så småningom göra en hemvärnsintro precis som jag gjort och påbörja din tjänst i hemvärnet. Lycka till!

“Många som gjorde hemvärnsintrot var gamla värnpliktare och en del kom precis som jag ifrån en frivillig försvarsorganisation.”

Succé i Härnösand

Kurschef Torbjörn Toreson

Årets grundutbildning av blivande Sambands- och datatekniker i Härnösand är nu avslutad. Denna utbildning som håller mycket hög kvalitet, både vad gäller innehåll och ledning borgar verkligen för att FRO, till hemvärnet, lämnar ifrån sig duktiga sambands- och datatekniker. Denna befattning i hemvärnsförbanden är mycket viktig då en duktig och initiativrik tekniker sparar tid och pengar vid felsökning och avhjälpning vid fel på sambandsmaterielen.

Som betraktare utifrån är det en härlig upplevelse att se den pedagogik som tillämpas på denna kurs. Tyngdpunkten ligger på den praktiska hanteringen eftersom eleverna redan sedan tidigare kurser lärt sig handhavandet av sambandsutrustningarna. Kursen som sedan flera år tillbaka genomförts i Härnösand står nu vid ett vägskafl avseende såväl geografisk placering som innehåll. FRO kursgård i Härnösand har definitivt hållit måttet vad gäller materiel, lokaler, kommandantur, mat och boende. Materielen har således funnits på plats eftersom FRO Förråd samlokaliseras här. Beslutet att avveckla förrådet i Härnösand bidrar i sin tur att även sambands- och datateknikerutbildningen flyttas.

Innehållet på kursen justeras förtjänstfullt varje år så att det harmoniserar med den sambandsmateriel som finns och kommer att finnas i hemvärnet. IO 14 (insatsorganisation 14) innebär rätt stora förändringar vilket också kommer att få genomslag i sambands- och datateknikerkursen.

I samband med denna förändring kommer också Torbjörn Toreson, mångårig kurschef, att tacka för sig och lämna över rodret till Peter Sundén som blir ny kurschef från 2013. Torbjörn hade denna gång med sig två riktiga klippor, Christer Köhlberg och Calle Jansson. Sedan måste naturligtvis Bosse Olsson också nämnas. Det kanonjobb han gör som kommandant håller även det absolut högsta klass.

För att kursen ska bli optimal krävs ju också elever. Och duktiga elever hade man även denna gången. Här kommer en kort presentation av tre av eleverna: Ernst Löfving som idag är placerad som kvartersmästare har varit med i FRO ända sedan ungdomsåren. Jobbet som kvartermästare är tufft och eftersom han har ett gediget sambandsintresse så känns befattning sambands- och datatekniker som en lämplig utmaning.

Nicklas Jönsson är idag placerad som ledningssystembefäl och tillika signalskyddschef. Även om Nicklas inte ska ändra sin nuvarande befattning så är det naturligtvis mycket bra att han som ledningssystembefäl även har den kompetensen som denna kurs ger.

Ingmar König genomförde grundkursen för signalister för bara några år sedan. Ingmar är ung och stark varför han naturligtvis är placerad i en insatsstyrka. Kompetensen han får i denna kurs har han nytta av både i sin nuvarande placering och säkert också i kommande placeringar.

Slutligen hoppas jag att betydligt fler får upp ögonen för denna högkvalitativa kurs. Slutprodukten, en skicklig sambands- och datatekniker, är för sitt hemvärnsförband värd väldigt mycket.

Exakt tid och plats för nästa års sambands- och datateknikerkurs hittar ni i kurskatalogen.

Text och bild: Lennart Back

Vi-känslan är oerhört viktig

Text och bild: Daisy 'Balkin

Hennes man var med i FRO under flera år och hon undrade ibland vad han höll på med. Efter många år beslöt Margareta Johansson att bli medlem i FRO, dels för att dela sin man Håkans intresse men också för att lära sig om samband och försöka dra sitt strå till stacken. Följ med på en berättelse som kanske inte är så ovanlig.

Det är måndag i Varberg och solens strålar värmer som om det vore april. Men det är november.

- Välkommen till Varberg. Visst är det härligt, säger Margareta Johansson när vi träffas över en kopp kaffe. Med värme och engagemang berättar hon om varför och hur hon blev medlem i FRO.

- Min man Håkan har varit med i FRO i många år. Han har kommit hem och berättat och jag har väl varit nyfiken, men inte mer. Precis så som det är i ett äktenskap.

Margareta och Håkan driver ett eget företag tillsammans, de har två döttrar och har en gård utanför Varberg.

- Fritidsproblem har vi aldrig haft. När barnen blivit stora och flyttat hemifrån så fanns ju tankarna att jag

skulle aktivera mig. Men det blev inte mer än tankar.

Så en dag skulle en av döttrarna hålla en kurs för radioamatörer och någon närstående person, vem vill inte Margareta berätta, sa något som fick henne att ta steget.

- Det där skulle du aldrig klara av, sa personen ifråga. Och då tänkte jag, jo då det kommer jag visst det, säger Margareta.

Margareta klarade av kursen och så blev hon medlem i FRO.

Nu är hon med i styrelserna både i avdelningen och förbundet.

- FRO har så mycket att ge, både för dem som är intresserade av samband, datorer och radio. Men man behöver faktiskt inte vara så tekniskt intresserad för att bli

medlem. Det underlättar kanske, men framförallt finns det en vilja att om en kris uppstår så vet vi vad vi ska göra. Det ger också en vi-känsla, som förstärker gemenskapen. Antingen vi har militära eller civila avtal eller inga avtal alls, säger Margareta. - Jag kan ibland tycka att vi behöver förstärka ”vi-känslan” inom FRO. Vi vill ju samma sak, eller hur?

Att hitta den röda tråden och dra åt samma håll är saker som Margareta gärna poängterar vikten av. Och att få in fler ungdomar i organisationen.

- Ska vi fortleva måste vi få in ungdomar och engagera dem i verksamheten, det säger ju sig själv, säger Margareta. Jag tror att att många människor skulle må bra av att vara med i föreningslivet.

Det ger kunskap och gemenskap, som i sin tur ger självkänsla. Och ett mervärde. Att få bort känslan av utanförskap, som många dessvärre lever med idag. Tänk vad samhället skulle vinna mycket på det. Och vi inom FRO. Vi måste helt enkelt synas och höras med.

Som kassör och styrelsemedlem i både Falkenbergavdelningen och Hallandsförbundet lägger hon ner en hel del tid på FRO, men önskar att hon hade möjlighet att lägga ner mer tid.

- Tiden räcker inte riktigt till. Men jag hoppas att det blir mer i framtiden. Att vara med i FRO är nästan som ett kall och något som jag gillar stort, säger Margareta Johansson.

Margareta Johansson

rakom.se

Radiokommunikation i Borås

Tvinnargatan 25 | info@rakom.se | Tfn: 033-723 22 10
507 30 Brämhult | www.rakom.se | Fax: 033-13 88 71

Rakom erbjuder följande produkter:

- Komradio, handapparater och mobilstationer
- Antenner och koaxkabel
- Kontakter och adaptarar
- Strömförsörjning och laddare
- Peltor hörselkåpor
- Kantronic packetmodem
- Uthyrning av komradio

För tekniska data se rakom.se

FRO medlemmar har 20 % rabatt på priserna på hemsidan (12 % för Peltor & ICOM)

Prisvärd komradio

Nyhett! Sats med radio för t ex sambandsservice

1 st mobilstation **Wouxun KG-UV920R-E** duobandare VHF/UHF, med krossband.
10 st 2 W handapparater, **Rakom UV-X4**, duobandare VHF/UHF.
2 st Programmeringskablar ingår.

FRO Pris: 8 800,- inkl moms

Små radioapparater ger lång räckvidd genom att använda en repeater placerad t ex i en bil.

Radio med dubbla band ger möjlighet till en enkel och kostnadseffektiv lösning genom att använda mobilstationens krossbandsrepeater.

Wouxun KG-UV6D-66

Denna radio finns nu med banden 66-88 MHz och 136-174 MHz.

FRO-pris: 1 676,- kr inkl moms

Mobilantenn, Kombi, VHF och UHF

Antennen finns med magnetfot alternativt med klämfäste för bakluckan. Övergång UHF-hona N-Hane ingår.

FRO-pris: 399,- kr inkl moms

Ungdomsljus i hö

Text: Totte Fleischer
Bild: Lars-Erik Hallinder

I början av november hölls den första höstkursen för Signalungdom i Mälardalen. Ett trettiootal ungdomar engagerade sig i räddningstjänst, sjukvård och stadsorientering med samband. En kurs med resultatet av en lyckad rekrytering och ett samarbete över förbundsgränserna i Mälardalen, med grund hos AG Signalungdom.

Arrangören bakom höstövningen var under denna gång FRO Södermanland med övningsledare Lars-Erik Hallinder. Signalungdom i Södermanland har på cirka ett år gått från att ha ett tiotal icke aktiva ungdomar till att ha ett trettiootal aktiva ungdomar. Tillvägagångssättet har varit en hård rekrytering, en rekrytering mot en fungerande och kvalitetssäkrad ungdomsverksamhet. Då det från början endast fanns ett fåtal ungdomar från FRO i Södermanland, hörde man av sig till andra frivilliga försvarsorganisationer i länet med målgruppen 15-20 åringar.

- Det är viktigt att verksamheten utgår efter de centrala styrdokument som finns, både från Försvarsmakten, FRO Handbok samt i samråd med andra organisationer i frivilligrörelsen, säger Lars-Erik Hallinder, ungdomshandläggare i FRO Södermanland.

Nya attityder, rekrytering och samarbete

Genom ändrad attityd i marknadsföringen om vad uppgiften som signalist innebär, en kvalitetssäkrad ungdomsverksamhet samt inslag av nya moment i ungdomsverksamheten som lockar, lyckades man med rekryteringen och ungdomsverksamheten var igång på allvar. Idag har verksamheten ett kontinuerligt intag och växer stadigt på grund av tidigare rekryteringsinsatser. Även kontakter med utbildningsgruppen, stödjande förband samt kommuner och andra myndigheter har varit bidragande faktorer till ett omfattande aktivitetsprogram för ungdomarna.

- Genom våra breda kontakter både lokalt och regionalt har vi ett fantastiskt stöd och möjligheter. Vi kan bedriva utbildning och studiebesök tillsammans med Försvarsmakten, Räddningstjänsten, Kustbevakningen, Polismyndigheten och andra aktörer. Även kontakten med skolan är viktig samt sociala projekt för ungdomar inom länet, fortsätter Lars-Erik Hallinder.

Bortsett från ungdomar för ungdomsverksamheten är det även

Två personer hjälper den skadade föraren

Östmrörkret

viktigt att få med föräldrarna, därför körs ett föräldramöte i anknytning till helgövningarna, för att ge dem möjligheten att få information och ta del av verksamheten.

- Föräldrarna är ungdomarnas förmyndare, och i slutändan den person som har beslutanderätt för ungdomarna under arton år. Det är därför viktigt att föräldrarna hålls informerade och förståelse för vad vår verksamhet har för mål, syfte och ambitioner, fortsätter Lars-Erik Hallinder.

Nya generationer inom förbundet

Idag har FRO Södermanland ett av landets yngsta genomsnittålder inom förbundet. Man har även en av landets mest omfattade verksamheter för ungdomar med aktiviteter varje söndag, ett samkväm och en helgövning per termin. Därtill kommer regionala och centrala kurser.

Den lokala verksamheten är beroende av centralt fastställda kursplaner, eftersom man utgår detaljerat från de styrdokument som finns för att på lång sikt kunna utveckla och vidmakthålla en kvalitetssäkrad ungdomsverksamheten i hela landet.

- Det är viktigt att vi satsar på ungdomsverksamheten eftersom genomsnittsåldern är hög inom vår organisation, och för att kunna behålla och utveckla våra erfarenheter, kompetenser samt uppdrag behöver vi få ett kontinuerligt tillskott av yngre människor i förbunden som i framtiden kan växa in i funktionsroller inom organisationen och avtal hos våra uppdragsgivare, påpekar Lars-Erik Hallinder.

Första övningen

NSE är ett nytt uppdrag från MSB, i vilket FRO skall bemanna 10 Nationella sambandsenheter, som skall kunna bistå länsstyrelser och kommuner med samband vid extraordinära händelser, som stormar och översvämningar.

Text: Göran Spetz

Bild: Henrik Snygg

NSE Borås blev operativ efter årets sommarkurs i Höllviken då de nio som gått utbildning under de senaste två åren skrev på sina avtal (läs om detta i FROnytt nr 3/2012). Gruppen skall verka inom ett område på minst 15 – 20 mil med Borås som utgångspunkt. Personalen rekryteras från FRO-förbund Elfsborg, Skaraborg, Nordvästra Götaland, Jönköpings län och norra Halland. Förutom de som har avtal har vi en lista på ett 15-tal intressenter som väntar på att gå kurserna. Fullt bemannad skall NSE Borås som är den första av tio enheter, ha 36 personer och vi är på god väg.

Enheten har fått ut en hel del av den materiel som gruppen

skall få enligt plan, till exempel HF-radio med selektivanrop, satellitkommunikation över Inmarsat C inkl datorer, basstationer och handapparater på 70 och 150 MHz banden, samt antenmateriel till dessa. Därtill har vi utrustning och kabel att bygga datanätverk, även över längre avstånd. I utrustningen ingår strömförsörjning i form av elverk och batterier med laddare samt välutrustade verktygsväskor.

Det vi nu väntar på är fyra av de Rakelterminaler som skall användas för nätkompletteringar och samverkan.

NSE Borås ledning består av Jörgen Forsberg, Borås, sambandsledare,

Gunnar Toresson, Borås, stf sambandsledare, Göran Spetz, Herrljunga, logistikchef och Jan Olof Bergstén, Aneby, stf logistikchef.

Helgen 20-21 oktober anordnade enheten i egen regi en kurs med tillämpningsövning på Råddehults ungdomsgård utanför Borås. Då vi även bjudit in våra intressenter samlades 18 personer på lördag morgon för att under dagen ha utbildning i materielkunskap, civil signalering, karttjänst med mera.

Söndag morgon gick larmet för tillämpningsövningen. Vi hörde ett reportage från lokalradion, radio Sjuhärad, att det under natten blåst och regnat kraftigt, så att strömmen

Kursen samlades på Råddehults ungdomsgård utanför Borås

Översvämning i Viskan

var utslagen på många ställen. Utsändningen var ett av lokalradion inspelat reportage på CD för vår övning.

Ställföreträdande sambandsledaren Gunnar fick larmet via SMS från sambandsledaren Jörgen som var på semester på Mallorca. Länsstyrelsen och Borås kommun behövde få samband med varandra och vår enhet delades in i tre grupper, en grupp upprättade en sambandsstab för länsstyrelsen, en annan grupp åkte till Borås stad och upprättade samband i kommunens lokaler. Den tredje gruppen bemannade en radioterrängbil som Borås stad använde för att rekognosera läget för elförsörjning och vägar.

Frivilliga Flygkåren var också larmad och utrustad med en FRO-are som kombinerad fotograf och sambandsoperatör lyfte ett plan från Viareds flygfält för att spana av översvämningar i Viskan samt kontrollera kraftledningar för nedblåsta träd. Under flygningen fälldes man från flygplanet ett kameraminne med bilder från översvämningen som togs emot av personal på marken för transport till länsstyrelsen.

Staberna och sambandet mellan länsstyrelsen och Borås kommun var upprättade inom en timma och strömförsörjdes av våra nya elverk. Efter några timmars övningstrafik avslutades övningen

och alla samlades till genomgång och materiellvård. Nu dök vår sambandsledare Jörgen upp från Mallorca där han inte varit utan han hade följt övningen via radionäten. Vi fick bra övning på att upprätta en sambandsstab med bland annat antenner men också en bra övning i att ordna logistiken med allt vad som ingår; mat, förläggning och transporter.

Alla var mycket nöjda med övningen som innehöll både teori och praktik. Under söndagen kom både lokalradion och Borås Tidning för att göra intervjuer. Resultatet blev en flera minuter lång intervju i radion och en sida i Borås Tidning, vilket vi var mycket nöjda med.

Studiebesök på Onsala rymdobservatorium

Ett 15-tal medlemmar från FRO Elfsborg och FRO Skaraborg besökte i november rymdobservatoriet i Onsala. Onsala rymdobservatorium är den svenska nationella anläggningen för radioastronomi och förser forskare med utrustning för studier av jorden och resten av universum. De driver flera radioteleskop i Onsala, 45 km söder om Göteborg.

I Onsala finns två radioteleskop, på 20 respektive 25 meter, för observation om stjärnors födelse och död, och molekyler i Vintergatan och andra galaxer. Onsala rymdobservatorium grundades 1949 av professor Olof Rydbeck. Institutionen för rymd- och geovetenskap på Chalmers tekniska högskola är värd för observatoriet. Man har också en ny typ av markförlagda antenner där rikt-

ningen styrs elektroniskt, LOFAR. Denna LOFAR-station i Onsala är en del av ett internationellt nätverk av antenner för forskning om bland annat universums tidiga historia.

Idag kopplar man ofta ihop data från flera teleskop för att kunna se längre bort och observatoriet är idag hopkopplat genom fiber med ett forskningscentrum i Holland.

Man sänder flera terabytes data dagligen via fiber och även med fysiska hårddiskar till Holland för sammanställning av data. För att kunna matcha data från olika teleskop måste den data man samlar in tidsstämplas mycket noggrant och på Onsala har man tre atomur för detta. Atomuren ingår tillsammans med de på Statens Provningsanstalt i den Svenska tidsnormalen. Man kontrollerar tiden även mot GPS satelliternas klockor.

Onsalaobservatoriet är också delägare i APEX, ett Radioteleskop i Chile för submillimeter-vågor och som används för forskning om allt från planeter till universums struktur.

Besöket började med att en astronom höll en längre och mycket intressant föreläsning om rymden, planeter, stjärnor och galaxer, samt visade många fascinerande bilder som illustrationer. Därefter fick vi se kontrollrummet till den antenn som är omsluten av en radom som skydd för väder och vind. Senare efter kaffe med dopp, åkte vi bil till nästa antenn och det gamla kontrollrummet som numera är museum.

Efter fyra timmar hade vi fyllt våra internminnen med rymdinformation och åkte sent på kvällen hemåt.

Besöket började med att en astronom höll en längre och mycket intressant föreläsning om rymden, planeter, stjärnor och galaxer, samt visade många fascinerande bilder som illustrationer.

Joakim Guttman, Örjan Lindblom och Jörgen Forsberg

Årets sambands- och IT-konferens

Text: Kent Ahlqvist och Kenneth Wassberg

Bild: Kent Ahlqvist

Uppslutningen på årets sambands- och IT-konferensen var god med över 70 deltagare. Diskussionerna var många och stundtals heta. Dessutom genomfördes några grupparbeten. Ett arbete var att titta på det pågående arbetet med FRO Handbok kap 6. Flera bra synpunkter framkom och dessa ska arbetas in innan en remiss går ut till förbunden.

I en diskussion om RSB (reservsamband) beslöts att vi ska ordna ett särskilt möte för att hitta former att "öppna upp" så att alla som vill kan vara med och köra "RSB-NÄTET". För att få fart på det nyupprättade SWALE-nätet kommer Jan Gyllenhammar att sammanställa alla stationssignaler och starta en mejllista som kan användas vid övningar. Mer information om detta finns i diskussionsforum på fro.se.

FRO nationella sambandsplan diskuterades och där tyckte de flesta deltagarna att man från centralt håll skulle styra upp kanalnummer och annat som är rik-

stäckande. En ny remiss kommer att sändas ut till förbunden i början på nästa år.

Bäst med Väst från Öst?

Vi diskuterade behovet av profilering när vi ute i samhället på sambandsservice och andra uppdrag. Några förbund har tagit fram egna reflexvästar som förevisades genom en föredömlig "catwalk" för konferensens deltagare. FRO Stockholm kunde visa upp flest västar. Kostnaderna varierade från cirka 100 kronor upp till 500-600 kronor beroende på kvalitet och utförande. Konferensen enades om en kravspecifikation på en gemensam väst som lämnades över till närvarande representant från AG Mark för att ta fram en bra väst som vi alla kan använda.

En helg går fort när man har trevligt och då intressanta frågor upptar programmet. Alla var rörande överens om vikten av dessa konferenser, både vad gäller information, kunskap och inte minst det sociala.

Studiebesök i Kristianstad

Text och bild: Lillemor Bohlin

Att utveckla sig genom att gå på studiebesök är vanligt. Vi i FRO Kristianstad är inget undantag, i höst har vi varit på tre studiebesök.

I september var vi och tittade till vårt vattentorn i Kristianstad. Förr var FRO aktiva i tornet där antenner finns, här hade vi basen vid radiosamband med bland annat sydsvenska rallyt. Ett tag fanns det ett café uppe i toppen, där vi givetvis fanns med för en kopp kaffe. Eftersom tornet har varit stängt för allmänheten en lång tid var det spännande att få återuppleva det med alla minnen från förr. När alla minnen är berättade för de som inte var med på den gamla goda tiden tittar vi på solnedgången över stan. Kristianstad är inte så stor och man har utsikt över det mesta av stan uppifrån tornet.

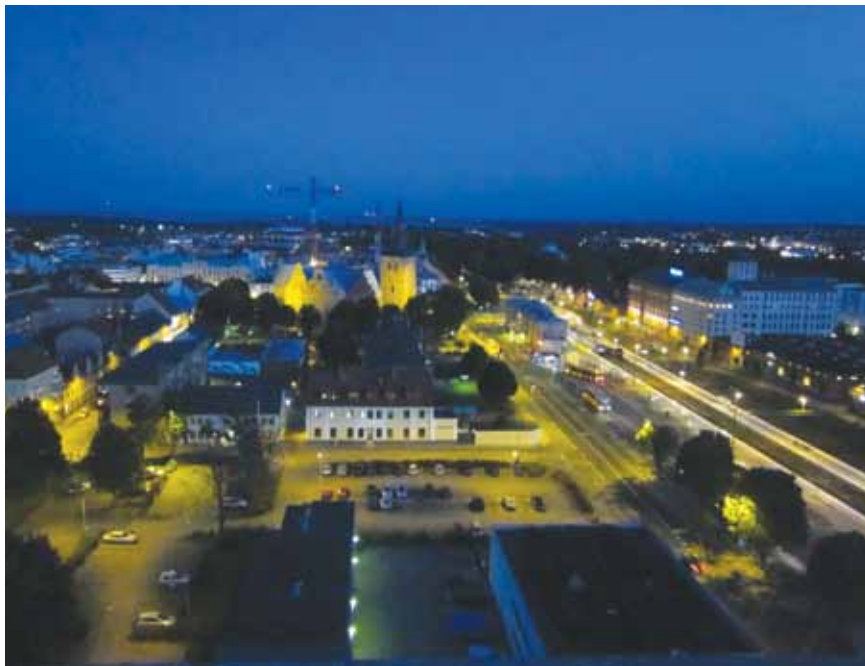
Nästa studiebesök handlade om vårt brandskydd, vi var på brandstationen. Brandman Per-Arne Olsson berättar om sitt arbete under 35 år som brandman, både förr och nu. Berättelserna var både av allvarigare slag och med humoristiska inslag. När vi alla lovat att skaffa brandvarnare i alla rum och en brandsläckare fick vi en rundtur på stationen. En av de första sakerna vi sprang på var en av oss välkänd apparat, RAKEL. Bilarnas insida är ett måste att gå igenom, vad finns och hur används det, FRO aren är ju nyfiken av naturen och vill gärna se efter själv. Många frågor blev besvarade, stegars höjd, mängden vatten i bilarna och

hur snabbt kommer de iväg på ett larm. Tyvärr fick vi inte komma in i sambandscentralen, ledsamt för oss men bara att gilla läget. En god fika tillsammans med några av brandmännen blev plåster på såren.

Det tredje och sista studiebesöket under hösten blev till fjärrvärmeverket i vår stad, Allöverket. Hela innerstan och en del av ytterområdena värms upp härifrån. Enkelt kan man säga att det matas in flis i ena änden och värme till husen kommer ut i andra änden. Det går åt en hel massa flis, det kommer lastbilar dagarna i ända för att försörja det hela. Nu har de köpt en egen flismaskin

och behöver bara ha stockarna i lager. Lars Wellander visade oss runt i verket. Han berättade att de har 24 mil kulvertar för att nå ut till alla slutkonsumenter. Efter rundvandringen gick vi in i deras övervakningscentral med alla dataskärmar och kommunikation. 12 dataskärmar med olika data för att se om anläggningen mår bra, spännande tyckte vi och ville veta mer och se vad alla skärmar gjorde.

Tre studiebesök på tre helt skilda ställen. Alla som var med utvecklade sig på något sätt, något nytt att ta med sig i bagaget när vi går vidare mot nästa besök.

Utsikt från vattentornet i Kristianstad

Våga satsa på framtiden

Vi är en frivillig försvarsorganisation för personer med intresse för radio- och datakommunikation. Vi skall ha möjlighet och kunskap om att upprätta samband och teknisk utrustning vid insatser under kris och krig. Men, det finns en hållhake inför framtiden. Åldern i organisationen stiger och antalet medlemmar sjunker. Vi kommer inte kunna erbjuda våra tekniska tjänster i lika stor utsträckning i framtiden, varken till försvaret eller till våra civila aktörer.

Det är trevligt med samkväm och sociala aktiviteter för medlemmar inom organisationen. Men vi måste också se till våra uppdragsgivare och deras intressen. Om vi ställer krav på oss själva, så har vi också högre ambition för vår verksamhet, både vad det gäller rekrytering och utbildning, samt hur vi som bäst tar tillvara på våra kunders och medlemmars intressen.

Ett första steg är att vi bör ställa oss frågan varför vår ålder i genomsnitt är så hög som den är mot vad den borde vara för en framgångsrik organisation. Vi bör också ställa oss frågan vart våra tekniska erfarenheter och kompetenser tar vägen, när den äldre generationen försvinner ur organisationen. Vi bör alltså kort och gott ställa oss frågan vad framtiden är för vår organisation.

Det är också där ungdomsverksamheten kommer in i bilden. Ungdomsverksamheten för oss innebär en rekryteringsgrund, medlemsförsörjning samt personal till våra uppdrag. En rekryteringsgrund, som består av unga människor med högt intresse av teknik och samband. Ungdomar som i regel tar initiativ, ansvar och söker en roll i livet och vill ha mer erfarenhet.

Ett andra steg är att vi bör ställa oss frågan varför andra frivilligorganisationer har större ekonomiska medel till deras ungdomsaktiviteter. Vi bör också ställa oss frågan vem vår uppdragsgivare är när det kommer till ungdomsverksamhet, samt vilka intressen som finns.

För att reda ut frågorna kommer här en enkel förklaring. Försvarsmakten är vår uppdragsgivare när det kommer till ungdomsverksamhet. Verksamheten har i regel två syften, det första är att skapa ett intresse för dom civila eller militära avtal vi har. Det andra syftet är att skapa ett intresse för totalförsvaret i allmänhet, både det anställda och det frivilliga försvaret. När det gäller den ekonomiska biten är det ganska enkelt. Andra organisationer har en mer omfattande verksamhet, med fler ungdomar och mer aktiviteter än vad vi har. Med andra

ord, andra organisationer satsar mer på ungdomen än vad vi har gjort.

Det är inte bara centralt dessa frågor är varma, utan även i respektive förbund. Hur ser medlemsstatistiken ut lokalt? Hur många ungdomar finns det? Vad bedrivs för aktiviteter? Är ungdomsverksamheten förenlig med dom centrala direktiv som finns? Och sist men inte minst, vem ska ta över din funktionärspost när du inte längre kan eller orkar?

Låt den yngre generationen ta plats och bli funktionärer inom organisationen. Vi behöver unga människor, som växer in i sina roller och som inte bara arbetar i nutiden, utan tar oss steget in i framtiden.

Alla borde ha ett egenintresse att utveckla vår egna organisation, kvalitetssäkra verksamheten och utbildningen, tillföra uppdrag och öka intresset hos våra uppdragsgivare för vad vi kan erbjuda. Är det föreningsverksamhet vi skall erbjuda våra medlemmar, eller meningsfulla avtal? Är det kaffe och bulle vi skall erbjuda våra uppdragsgivare, eller är det hög kompetens och välutbildad personal?

Våga ställ krav på oss själva, våga satsa på framtiden.

Lars-Erik Hallinder

FRO har sedan i somras ett helt nytt utseende på sin hemsida. Enligt riksstämmobeslut ska alla FRO sidor se likadana ut. I förbundet har vi varit förväntansfulla på att få börja använda den. I mitten av oktober var vi på utbildning för att sätta oss in i allt det nya.

Från förbund i hela Sverige var vi 20 deltagare på utbildningen i Hallsberg. Inledningsvis mycket lyssnande på regler och förordningar. Allt måste ju gå rätt till innan man går lös på tangenterna och skriver. Den nya hemsidan är uppbyggd enligt en mall med vissa fasta funktioner som vi webbredaktörer inte kommer åt, tur är väl det tycker den centrala ledningen. En webbgrupp har sedan riksstämman 2010 arbetat med att ta fram denna mall och gjort till alla förbund och avdelningar.

Efter all teoretisk genomgång påbörjades arbetet med att bygga upp våra egna hemsidor. Nu skulle allas datorer fram och kopplas upp till nätet. Det lokala nätet på hotellet fungerade inte så Bosse Alväng tog fram sin låda med nätverkssladdar och byggde ett nät till oss. Det blev mycket kablar kors och tvärs i hela rummet men det fungerade.

Det kändes skönt att få tiden att sitta och leka fram ett bra alternativ för just vår avdelning och samtidigt ha den kunniga supporten på plats. Även om vi fick reda på allt i början glömdes mycket bort och behövdes påminnas under tiden. Vi använde varandra som stöd och support mellan avdelningar och förbund: - hur gjorde du det där? - Vad bra det blev, det vill jag också testa. Mycket

tips och nya idéer studsade runt i salen. Jag har dock turen att ha en av skaparna i mitt förbund och har inte så långt när jag behöver hjälp. Det behövs säkert när vi kommer hem och återigen har glömt bort något som vi lärde oss under helgen.

Efter att ha lekt lite med mallarna och hela hemsidan kan jag konstatera att de var väldigt lätta att arbeta med, det kommer inte att ta lång tid att lägga in en ny sak eller göra en ändring. Detta gör att våra hemsidor kommer att vara uppdaterade och se fräscha ut.

Om man ska ta med något negativt är det just mallarna, allt ser likadant ut, men det positiva överväger. En av de bra finesserna i de nya mallarna är att man kan lägga in ett slutdatum på en artikel, detta är bra då det lätt glöms bort. Nu behöver inte hemsidorna ha gammal information.

Blev ni lite nyfikna nu? Gå in på de olika hemsidorna och se hur långt vi kommit i vårt arbete. Alla sidor är dock inte påbörjade då det behövs denna utbildning för att få arbeta med sin sida. Tyck gärna till om de olika sidorna till respektive avdelning eller förbund, det kan ju leda till förbättringar.

Full koncentration på konferensen

Information från centralstyrelsen

Mål och inriktning

Som du redan läst i ledaren har centralstyrelsen nu fastställt mål och inriktning för mandatperioden. Det innebär att förbunden nu får underlag för sin egen planering som ska genomföras under vintern för att kunna fastställas på förbundsstämman 2013. Planeringsarbetet är viktigt för att förbundet och dess avdelningar ska få en fast grund att stå på och en inriktning för vad man vill åstadkomma. Tillsammans utvecklar vi FRO en stark och livfull förening.

Uppdraget för hemvärnet

Vårt uppdrag i hemvärnet är viktigt och nu gäller det för FRO att leverera den personal som hemvärnet behöver. Fokus ligger på att rekrytera signalister som kan utvecklas till ledningssystembefäl i bataljonsstab samt på signalister till insatskompanierna.

Det nya hemvärnet ställer i bland andra krav än tidigare. Kraven på personalen blir tydligare och vi måste rekrytera rätt personer till utbildning. Med minskande anslag kan vi inte utbilda medlemmar som inte fungerar på de befattningar vi har ansvar för. Utbildningsgången blir delvis ändrad med krav på GU-F innan befattningsutbildning. Det finns en risk att det tar för lång tid från rekrytering tills man kan bli

placerad i ett förband och förbunden måste jobba med detta. Personer som gjort värnplikt (lumpen) de senaste åren kan som förut gå direkt till befattningsutbildningen hos FRO.

För att ytterligare stärka oss i vår rekrytering kommer vi att utbilda ett antal fältrekryterare. Dessa kommer att få en bred grund att stå på, med kunskap om alla befattningar inom hemvärnet. Tanken är att de ska kunna hjälpa förbunden vid rekrytering. Hör av dig till fro@fro.se om du vill vara med!

FRO Signalungdom

Inom FRO Signalungdom händer det mycket. Kursutbudet nästa år är ändrat så att grundkursen och fortsättningskursen genomförs samtidigt och på Falsterbo Kursgård. Då kan man ha gemensamma övningar och utveckla kurserna på ett annat sätt än när de gick på olika platser. En ny kurs för våra ungdomar inriktas mot internationell tjänst. Kursen är upplagd som en ”mission” med inledande utbildning följt av upprättande av en ledningsplats i okänd miljö. Ungdomarna får därmed en bra inblick i hur det skulle kunna till på ett uppdrag i utlandet.

Nytt centralt förråd

Vårt nya centrala förråd är nu

etablerat i Borås och transport av det sista från Härnösand pågår. Det nya förrådet är mycket mindre (ca 15% av det gamla). Tanken är att så mycket materiel som möjligt ska fördelas till förbunden och inga ”bra att ha”-grejer ska finnas i det centrala förrådet. En sändning med överskott från Försvarsmakten har redan omlastats och distribuerats till beställande förbund.

Nya webbplatser

Några förbund har publicerat sina nya webbplatser på den nya plattformen och ännu fler är på gång att göra det. De förbund och avdelningar som ännu inte tittat på detta bör göra det snarast. En kurs för webbredaktörer har genomförts och en uppföljning med tillfälle för nya förbund att vara med kommer under våren. Titta in på fro.se om du inte redan gjort det.

Ordförandekonferens 2013

En ordförandekonferens med alla förbundsordföranden kommer att genomföras under våren (19-21 april). Som vanligt kommer vi att diskutera aktuella frågor inom FRO. Vi kommer speciellt att fördjupa oss i tre teman, medlemstillväxt och marknadsföring, uppdraget för hemvärnet samt utveckling av föreningen. Vi hoppas att detta ska bli ett tillfälle att skapa en bra framtid för FRO.

Utbildning 2013

Här är en sammanställning på planerade utbildningar under 2013. Allt är inte klart ännu och vissa ändringar kan komma att ske. Aktuell information om respektive kurs finns på vår webbplats [fro.se](#) under rubriken utbildning. Det finns olika sidor för utbildning inom hemvärnsuppdraget, inom samhällets krisberedskap och för FRO Signalungdom. Där kan du läsa mer om vad som ingår i de olika kurserna och vilka krav som gäller för att få gå dem.

Kurs	Kursplats	Tid
Utbildning för personal i hemvärnet		
Grundutbildning SysopT MGKI	Gävle	2013-03-22 - 2013-03-24
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 SwALE	Härnösand	2013-10-10 - 2013-10-13
Grundutbildning RAKEL HV	Härnösand	2013-10-26 - 2013-10-27
Grundutbildning Sambands- och datatekniker	Boden	2013-10-19 - 2013-10-25
Grundutbildning Signalist HV block 1-2	Östersund	2013-02-01 - 2013-02-05
Grundutbildning Signalist HV block 3-4	Östersund	2013-11-08 - 2013-11-13
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 grund	Härnösand	2013-09-13 - 2013-09-15
Grundutbildning Systemoperatör Ra 180 grund	Härnösand	2013-03-15 - 2013-03-17
Grundutbildning Systemoperatör Ra 180 PC Dart	Härnösand	2013-04-12 - 2013-04-14
Kompletteringsutbildning HF teori och praktik	Änn	2013-04-21 - 2013-04-26
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 SwALE	Härnösand	2013-10-10 - 2013-10-13
Grundutbildning Signalist HV block 1-4	Falsterbo kursgård	2013-07-14 - 2013-07-28
Instruktörskurs Systemoperatör Ra 180 PC Dart	Falsterbo kursgård	2013-07-14 - 2013-07-21
Grundutbildning Signalist HV block 1,2,3,4	Enköping	2013-09-28 - 2013-11-10
Grundutbildning Systemoperatör Ra 180 grund	Enköping	2013-03-16 - 2013-03-17
Grundutbildning Systemoperatör Ra 180 PC Dart	Enköping	2013-04-20 - 2013-04-21
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 grund	Enköping	2013-06-01 - 2013-06-02
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 SwALE	Enköping	2013-10-19 - 2013-10-20
Grundutbildning SysopT MGKI	Enköping	2013-11-16 - 2013-11-17
Grundutbildning Ledningsplats	Fårö	2013-07-21 - 2013-07-28
Grundutbildning Ledningssystembefäl	Fårö	2013-07-18 - 2013-07-28
Grundutbildning Sambandsgruppchef	Fårö	2013-07-18 - 2013-07-28
Instruktörskurs Signalskyddstjänst	Fårö	2013-07-06 - 2013-07-14
Instruktörskurs Systemoperatör Ra 763 SwALE	Fårö	2013-06-30 - 2013-07-07
Stabs- o sambandstjänst för batch och kompch	Fårö	2013-07-20 - 2013-07-28
Grundutbildning Signalist HV block 1,2,3,4	Kosta	2013-04-26 - 2013-10-13
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 grund	F7 Såtenäs	2013-10-25 - 2013-10-27
Grundutbildning Systemoperatör Ra 763 SwALE	F7 Såtenäs	2013-10-25 - 2013-10-27
Grundutbildning RAKEL HV	Hasslösa flygbas	2013-10-12
Grundutbildning Signalist HV block 1-2, 3-4	Göteborg	2013-02-20 - 2013-03-17
Grundutbildning SysopT MGKI	Hasslösa flygbas	2013-10-12
Utbildning för personal inom samhällets krisberedskap		
Grundutbildning Civil signalering	Falsterbo kursgård	vecka 29-30
Grundutbildning Sambandsledare civil	Falsterbo kursgård	vecka 29-30
Grundutbildning Molos teknik	Falsterbo kursgård	vecka 29
Repetitionsutbildning Molos teknik	Falsterbo kursgård	vecka 30
Repetitionsutbildning Rakel	Falsterbo kursgård	ej fastställd
Utbildning för FRO Signalungdom		
Mikrolumpen-Teambuilding FRO Signalungdom	Fårö	2013-05-08 - 2013-05-12
Grundkurs FRO Signalungdom	Falsterbo kursgård	2013-07-21 - 2013-07-28
Fortsättningskurs FRO Signalungdom	Falsterbo kursgård	2013-07-21 - 2013-07-28
Internationell sambandskurs FRO Signalungdom	Fårö	2013-07-05 - 2013-07-13

Kunglig guldmedalj till Lars Nordgren

Text och bild: Kent Ahlqvist

Lars har varit medlem i FRO i hela 55 år. Han har varit mycket aktiv i vår verksamhet, både som sändareamatör och som signalist i hemvärnet. Lars ingår i styrelsen för FRO Stockholm Norra. Dessutom ansvarar han för amatörradiofrågor inom FRO. Ett stort arbete är den årliga översynen av vår amatörradiostation på Fårö. Medaljen utdelades i samband med centralstyrelsens möte i december.

